

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА ЗНМ ВО 2016 ГОДИНА

Април 2017 година, Скопје

Здружението на новинарите на Македонија во 2016 година имаше големи број активности, кои имаа за цел да ги заштитат и промовираат интересите на новинарите и слободата на медиумите. Со цел да обезбедиме поповолно опкружување за работа на новинарите и да се подобри известувањето на медиумите согласно Етичкиот кодекс на новинари, работата на ЗНМ беше фокусирана во пет различни области.

1. Најголема енергија ЗНМ посвети **на справување со зачестените напади врз новинари**, кои во 2016 година се зголемија во споредба со претходната година.
2. Втората област на делување на ЗНМ беше **изработка на анализи, извештаи и публикации за состојбата на медиумскиот сектор во државата**. Од овие публикации беа извлечени важни заклучоци и препораки во правец на подобрување на состојбата на медиумскиот сектор, која, како што е наведено во дел од извештаите на ЗНМ, локалните и меѓународни невладини медиумски организации, постојано се влошува.
3. **Лобирањето за остварување на политиките на ЗНМ беше третата активност** и главно беше поврзано со преговорите на политичките партии за медиумските реформи.
4. Големо внимание ЗНМ посвети и на **меѓународна соработка**. Здружението беше вклучено во заеднички проекти со важни регионални, европски и светски организации и институции, кои имаа за цел да ја подобрат состојбата со слободата на медиумите во Македонија.
5. Последна област на дејствување на ЗНМ беше **организирање на дневни дебати и обуки за членови на здружението и неговите вработени** посветени на актуелни прашања од интерес за новинарите. **Освен тоа, ЗНМ додели на три пати награди за новинари и фоторепортери**, со цел да се подобри квалитетот на новинарското известување и да се зајакне новинарската солидарност.

1 Насилство врз новинари

Во 2016 година, бројот на напади врз новинари е зголемен во однос на минатата година. Анализите на здружението покажуваат дека оваа загрижувачка појава е поврзана со продлабочувањето на политичката криза во Македонија. Како што се заоструваше политичката криза, така се зачестија нападите врз новинарите што имаше посериозни последици врз нивната безбедност и слободата на медиумите.

Во 2016 година ЗНМ регистрираше вкупно **16 случаи на насилство врз новинари, едно противправно лишување од слобода, пет физички напади, девет вербални напади, пет забрани за известување од јавен настан, како и три случаи на уништување на имот.** За жал, **ниту еден од овие напади врз новинари не беше расветлен од страна на надлежните институции.** Ретки се постапките што полицијата и обвинителството ги имаат покренато против насилниците што напаѓаат новинари. Дел од оние малку предмети што беа отворени за истрага од страна на надлежните органи, според сознанијата на ЗНМ, брзо се затворија со објаснување дека не успеале да ги идентификуваат напаѓачите, а помал дел на предметите со години се провлекуваат по обвинителско-судските лавиринти. Поради отсуство на политичка волја и институционален капацитет на државните органи нападите против новинарите остануваат нерасветлени, а насилниците неказнети и сеуште на слобода.

Тоа всушност покажува дека институциите, на индиректен начин го поттикнуваат насилството против новинарите. Со нерешавање на нападите тие праќаат јасна порака до насилниците и јавноста дека насилството врз новинари е дозволено.

Ваквата политика на неказливост на насилство врз новинари, несомнено претставува директен напад врз слободата на изразувањето и слободата на медиумите. Со тоа власта учествува во креирањето на атмосфера на страв и несигурност на новинарите со што се ограничува правото на јавноста да се информира точно, објективно и навремено.

Сите регистрирани напади врз новинари, ЗНМ јавно ги осуди и бараше од надлежните институции истите да бидат расветлени. За ова сведочат над 45 реакции, соопштенија но и десетици дополнителни изјави и други јавни настапи на претставници на ЗНМ во медиумите, кои може да се најдат и на самата веб страната на здружението.

Соочени со ескалацијата на насилство против новинарите и со неодговорниот однос на институциите, а стравувајќи за безбедноста и животите на колегите, ЗНМ повеќекратно го алармираше меѓународниот фактор да направат се што е во нивна моќ да влијаат врз македонските власти насилството врз новинари да престане и да се превенираат посериозни последици по нивното здравје и живот.

Освен тоа, ЗНМ обезбеди правна помош за сите прислушувани новинари кои сакаа да ја тужат државата за незаконско следење на нивните комуникации. **Пред судовите во тек се петнаесет кривични постапки за новинари и се надеваме дека колегите ќе бидат обештетени за нанесената неправда од државата.**

Случајот Божиновски

Најсериозен удар врз слободата на изразувањето и слободата на медиумите за оваа година беше притворањето на новинарот Зоран Божиновски кој се товари за кривичното дело злосторничко здружување од чл. 394 ст. 2, шпионажа од чл. 316 ст. 3 в.в со чл. 45 од КЗ и кривично дело уцена од чл. 259 ст. 2 в.в ст. 1 в.в со чл. 19 д КЗ. Новинарот Зоран Божиновски, како осомничен во судскиот предмет „Шпион“, веќе две години се наоѓа во затвор, од кои 18 месеци во екстрадационен притвор во Србија и 9 месеци во Македонија.

Уште додека Божиновски се наоѓаше во притвор во Србија ЗНМ застапа во негова одбрана затоа што бевме убедени дека тој е незаконски притворен и случајот против него е политички инспириран. Претставници на ЗНМ претходно исто така спроведоа и посета на Божиновски во затворот во Нови Сад. Во 2016 година, ЗНМ активно го следеше случајот и во клучни моменти имаше соодветни реакции преку протести пред судот, прес конференции или јавни обраќања, со кои се сензибилизираше домашната и светската јавност. ЗНМ исто така обезбеди и бесплатна правна помош како и адвокати кои го застапуваа Божиновски пред судот. Претседателот на ЗНМ Насер Селмани на протестот пред Основниот суд I Скопје на први септември 2016 година истакна дека во земјите каде се затвараат непослушните новинари со цел да се замолчат, а со тоа и да ги дисциплинираат и застрашуваат останатите, слободата на говорот и слободата на медиумите е заробена.

И покрај бројните напори на ЗНМ за ослободување на Божиновски, за што ја имавме и поддршката на Меѓународната федерација на новинари, институциите останаа неми. Игнорантски однос институциите имаа и за време на двенеделниот штрајк со глад на Божиновски кога поради се влоши неговата здравствена состојба. Ни судот, ниту обвинителството го прифатија неговото барање за ослободување од притвор. Тоа покажува дека Божиновски е изложен на политички процес, и дека неговиот притвор повеќе не служи како мерка за обезбедување, туку како казна. ЗНМ и понатаму останува доследно на барањето Божиновски безусловно да се ослободи.

2   Анализи, извештаи и публикации за состојбата на медиумскиот сектор во државата

Важна активност на ЗНМ во 2016 година беше да се следи влошувањето во состојбата на слободата на изразување и слободата на медиумите во Македонија. Во рамки на регионален проект *„Регионална платформа на западен Балкан за застапување на слободата на медиумите и за заштита на новинарите“*, финансиран од Европската унија, ЗНМ изготви извештај насловен *„Показатели за степенот на слобода на медиумите и безбедноста на новинарите во Македонија“*. Овој извештај ги презентира резултатите од истражувањето спроведено во рамки на проектот спроведен од националните новинарски здруженија на БиХ, Косово, Македонија, Црна Гора и од Србија.

Главна цел на истражувањето беше да се направи базична проценка и да се обезбедат податоци за нивото на медиумска слобода и безбедност на новинарите кои во иднина ќе се искористи во регионалниот механизам за мониторинг и застапување на слободата на медиумите и безбедноста на новинарите на локално, национално и регионално ниво.

Во извештајот детално се анализа усогласеноста на медиумското законодавство со европското, посебно на деловите од законот што се однесуваат на Македонската радио телевизија и на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Опсежна анализа е направена и на појавата на неказнување на насилството против новинари. Посебно внимание во извештајот е посветено на анализа на начинот на финансирање на медиумите, како и користењето на јавни средства за корумпирање на истите. Тужбите за клевета против новинари и нивното влијание во предизвикувањето на ефект на заладување е посебно подглавје на извештајот. Во овој дел се анализира постапувањето на судот кога разгледува предмети против новинари и колку тие во постапувањето се придржуваат до праксата на Европскиот суд за човекови права во Стразбур.

Посебен дел на извештајот е посветен на социјалната несигурност на новинарите, лиценцирање на новинарите, медиумскиот плурализам, самоцензурата, како и слободниот пристап до информации од јавен карактер и нетранспарентноста на институциите.

Во 2016 година ЗНМ изготви *„Упатството за безбедно фоторепортерство и етика“* посветено на безбедноста и етичките стандарди на фоторепортерите кога известуваат од кризни подрачја. Овој прирачник, изготвен со помош на амбасадата на Соединетите Американски Држави во Скопје имаше за цел да ги подучи новинарите како да известуваат од кризно подрачје што би допринело до зголемено на безбедноста и квалитетот на известување на фоторепортерите.

Во рамките на истиот проект ЗНМ организираше и **две работилници со фоторепортери**, во кои како обучувач беше американскиот фоторепортер Мет Лутоне, на кого му помагаа фоторепортерите Томислав Георгиев и Роберт Атанасовски.

Во предизборниот период ЗНМ во соработка со фондацијата Конрад Аденауер изработи „**Новинарски прирачник за следење на избори**“ кој имаше за цел да ги претстави етичките и правни аспекти на известување на новинарите во време за предизборна кампања. Овој рачен прирачник, беше објавен во ноември, едем месец пред одржувањето на предвремените парламентарни избори на 11 декември.

ЗНМ во декември изработи и новинарски прирачник со наслов „**Етичко известување во медиумите**“ во кој се промовира концептот на медиумска саморегулација и се посочуваат практики за професионално новинарско истражување. Оваа публикација ќе се промовира во почетокот на 2017 година а ќе следи и обука за новинари на истата тема.

3 Лобирање за остварување на политиките на ЗНМ

И покрај тоа што политичките партии потписници на **договорот од Пржино**, не постигнаа договор за сериозни реформи во медиумите, како предуслов за одржување на слободни и фер избори, убедени сме дека процесот на преговори ги зајакна позициите на ЗНМ и на новинарите воопшто. За прв пат ставовите на ЗНМ на јавна сцена доживеа меѓународна легитимација. Предлогот на посредникот на ЕУ Питер Ванхауте за реформи во медиумите, во најголем дел ги содржеше предлозите на ЗНМ.

Во првата фаза на партиските преговори ЗНМ вршеше притисок врз партиите да бидеме вклучени во разговорите и со тоа непосредно да придонесеме кон креирањето на решенијата за медиумите и новинарите. За нас немаше дилема дека подобро ќе биде да нема никакви реформи, отколку да има половични реформи, кои суштински нема да ги подобрат состојбите во медиумите. Големо достигнување беше што предлозите на посредникот Ванхауте беа на линија со барањата на ЗНМ. Истиот предлог во март 2016 година го доставивме во Собранието на Република Македонија. Предлогот на собраниска расправа беше поддржан од страна на претенциите на опозициската СДСМ и други независни пратеници, но за жал беше одбиена од пратениците на власта.

ЗНМ јавно се огради од партиски предлог-решенија чија цел беше уредување на новинарската етика со закон. Во тие предлог-решенија наместо деполитизација и департизација на регулаторот и јавниот сервис, како што беше побарано од ЗНМ, власта и опозицијата во август 2016 година постигнаа договор со кој уште повеќе ги политизираа и партизираа овие клучни институции на медиумскиот систем.

Во рамките на ААВМУ беше формирано ад хок тело, составено од претставници на политичките партии, надлежно за следење на известувањето на радиодифузните медиуми сто дена пред изборите и за нивно санкционирање во случај на

непрофесионално известување, со цел да се постигне избалансирано известување, со што би им се обезбедила на политичките партии еднаква шанса во промоција на својата политичката платформа. Освен тоа, политичкиот договор исто така предвиде именување на нов одговорен уредник на Информативната програма на јавниот сервис, предложен од страна на опозицијата сто дена пред почетокот на изборите.

Искуството го докажа она што во повеќе наврати беше потенцирано од страна на Здружението; новото законското решение за медиумите беше неефикасно поради својата неусогласеност со дотогаш постоечкиот закон за медиуми и мандат на привремената комисија за следење на известувањето на медиумите сто дена пред избори беше нејасен. Имено, дел од националните телевизии блиски до власта не обезбедија избалансирано и непристрасно известување во своите вести. Иако, според извештаите за мониторингот, времето во медиумската програма, кај овие медиуми, беше рамномерно поделено помеѓу учесниците на изборите, сепак тие известува со позитивен тон за власта, а за опозицијата најчесто со негативен, со што отворено ја поддржувале владејачката партија ВМРО-ДПМНЕ. Дека новото законското решение за медиумите е неефикасно говори и фактот дека од вкупно 57 прекршочни постапки, против медиуми за неизбалансирано известување колку што беа поднесени од страна на Комисијата, судот во 2016 година се изјаснил за само два предмети и истите ги отфрлил како неосновани.

ЗНМ исто така го спречи обидот на власта да се донесе трајно решение со кое за кршење на етичките норми на известување медиумите се казнуваат со парични глоби, што е своевиден нонсенс во земјите кои имаат демократија. Исто така, не помина ниту предлогот на власта да се легализираат владините кампањи, со кои во изминатиот период се корумпираа медиумите. ЗНМ ги напушти консултациите со Владата и побара повлекување на Предлог-законот за владини кампањи. По најавите на СДСМ дека ќе го спречи донесувањето на законот во Собранието преку поднесување на стотина амандмани, владата го повлече законот со објаснување дека е вратен на доработка.

4 Меѓународна соработка

ЗНМ во 2016 година одржа добри односи со меѓународната заедница. Доказ за тоа се бројните средби на раководството на ЗНМ со **амбасадорите на САД, Делегацијата на Европската унија во Скопје,** како и со амбасадите на западно-европските земји, членки на Европската унија, **Германија, Велика Британија, Италија, Франција, Холандија** и други. Паралелно продолжи блиската соработка со сестринските организации, **Меѓународната федерација на новинари, Европската федерација на новинари,** како и со организации кои се грижат за слободата на изразувањето и слободата на медиумите, како што се **Европскиот центар за прес и слобода на медиумите, Медиумскиот форум во Југоисточна Европа, Репортери без граници, Фридом Хаус** и други.

Во рамки на меѓународната соработка, **претседателот Селмани и претставниците на неколку новинарски здруженија и синдикати од регионот, на 16 ноември имаа средби во Европскиот парламент и Европската комисија, Директоратот за проширување и добрососедска политика, каде беа претставени состојбите во медиумите и новинарството и потребата за итна интервенција од страна на Европската Унија за подобрување на состојбата.**

Покрај Брисел, во неколку наврати во Белград, претставници на ЗНМ и на други новинарски здруженија од регионот организираа состаноци за координација каде беше договорен заеднички настап за промоцијата на слободата на медиумите во западен Балкан.

Помеѓу 21-ви и 23-ти ноември 2016 година во Белград се одржа и Медиумскиот форум во Југоисточна Европа (СЕЕМФ), кој е најголем регионален настан во овој дел од Европа, кој секоја година се случува во една од земјите од ЈИЕ. Темата на форумот беше „Медиумскиот бизнис денеска во контекст на интернационални кризи и конфликти“, во кој учество имаа над 400 новинари и медиумски професионалци.

На вториот панел од форумот директорот на здружението Драган Секуловски, ги произнесе ставовите на здружението за начинот на кој медиуми во Македонија известуваа на тема бегалскиот бран.

Помеѓу 14-ти и 16-ти септември во Софија, Програмата за медиуми на Конрад Аденауер фондацијата одржа **состанок со членовите на работната група именувана „Член 10“, во која учествуваат медиумски експерти.**

На оваа годишна средба, во која учествуваше и директорот на ЗНМ, Драган Секуловски, разговараа за можностите за алтернативни начини за финансирање на медиуми и бизнис модели, кој придонесуваат кон поквалитетно новинарство. На работилницата, Секуловски говореше за начинот на финансирање на медиумите во Македонија и како тоа влијае на нивната работа.

Меѓународната федерација на новинарите, на нејзиниот 29-ти Светски конгрес, кој се одржа од 7 до 10 јуни во францускиот град Ангерс, по барање на претседателот на ЗНМ, Насер Селмани, усвои ургентна резолуција, со која се осудуваат македонските власти за апсењето на новинарот Зоран Божиновски. Во резолуцијата беше дека истакнато дека апсењето на новинарите за наводни кривични дела без никакви факти и докази, не е практика вообичаена во слободни и демократски земји. МФН изразија целосна поддршка за новинарот Божиновски и на напорите на ЗНМ за заштита на слободата на медиумите и правата на новинарите. Врз основа на оваа резолуција, претседателот на МФН, Ларут во октомври испрати писмо до македонските власти со барање да се ослободи Божиновски.

5 Организирање на дневни дебати, обуки за членови на Здружението и награди за најуспешните новинари

i. Дневни дебати

✓ Девет регионални еднодневни дебати и повеќедневни настани во регионалните центри на ЗНМ, низ повеќе градови во Македонија

Дебати беа организирани во Битола, Велес, Винаца, Куманово, Скопје, Струга, Струмица, Тетово, Штип и беше разговарано за прашања од локален карактер. Додека пак организираше стратешка работилници на членови на сите управни органи за ЗНМ, каде беше усвоен стратешки план за работата на ЗНМ во периодот 2016-2018 година поделена на три области: зголемување на довербата во новинарите, зајакнување на новинарската солидарност и заштитата и промоцијата на професионалните стандарди. Во Крушево беше организирана обуката за начинот на информирање во изборно време, а во Кочани се разговараше за унапредување на професионалните стандарди и локалниот карактер на кршењето на правата на новинарите во Штипскиот регионален центар на ЗНМ. Во Скопје пак, беа организирани неколку работилници и дневни дебати меѓу кои најзначајни беа оние за безбедност и етика во фоторепортерството и дебата за инструментализација на медиумите во изборна кампања.

✓ Редовно годишно собрание на ЗНМ на 29.04.2016 во Велес

Собранието го усвои и извештајот за работа на ЗНМ во 2015 година и зголемување на ажурирањето на членови од едногодишно на двегодишно (членарина 600 денари или 2x300 денари). Исто така Членовите на Собранието ги усвоија измените и дополнувањата на статутот и на седум правилници на ЗНМ, кои ќе помогнат да се зголеми ефикасноста на работата на Здружението.

✓ Национален новинарски форум на 21.11.2016, Скопје

На Форумот беше пратена порака до Здружението да упати повик до новинарите да ги почитуваат професионални стандарди на Кодексот на новинарите во нивното известување за време на изборната кампања. Исто беше сугерирано Здружението на новинарите на Македонија до почетокот на изборната кампања да организира јавна дебата со потписниците на Пржинскиот договор, на која четирите политички партии на јавна сцена ќе ја презентираат изборната понуда за медиумски реформи. Но, поради немањето на услови, Здружението се обврза да ја организира оваа дебата по изборот на новата влада, која се очекува да биде формирана во февруари 2017 година.

Исто така, здружението се обврза да го засили притисокот со цел поттикнување суштински реформи, со кои драстично би се подобрил медиумскиот амбиент во земјава веднаш по изборите, без оглед на нивниот исход. На тој начин, идната македонска влада да биде принудена нив да ги стави во итните приоритети за реализација.

ii. Обуки на членството

- ✓ **Тридневна стратешка работилница на која учествуваа членови на сите управни органи на ЗНМ и на Новинарскиот форум 24-26.06.2016 во Охрид.**

Целта на работилницата беше да се анализираат досегашните резултати и да се формираат конкретни чекори за поефикасно справување со идните предизвици. Расправата беше фокусирана на три стратешки цели, зголемување на довербата во новинарите, зајакнување на новинарската солидарност и заштитата и промоцијата на професионалните стандарди.

Насер Селмани рече дека документот од овој стратешки план ја содржи визијата, мисијата, клучните цели, како и активности на ЗНМ, што ќе преставува основен водич на раководството и членството на Здружението.

Првиот ден од работилницата беше посветен на состојбата со новинарската солидарност и насилството против новинари. Вториот ден од работилницата беше посветена на лобирањето на ЗНМ за подобрување на медиумското законодавство и саморегулацијата во медиумите. Додека пак, третиот дел од работилницата, беше посветен на саморегулацијата на медиумите.

Учесниците на работилницата, учествуваа со презентирање на своите ставови и заеднички, преку процес на инклузивна дебата и конструктивен дијалог, формираа акционен план за подобрување на позицијата на здружението во реализирање на клучните цел од документот.

- ✓ **Едно-дневна обука на тема безбедноста и етиката на фоторепортерите за 21.10.2016 во Скопје**

На обуката беше претставен прирачникот за следење на настани од висок ризик изготвен од американскиот фотограф Мет Лутон, во кој се претставени меѓународни стандарди и процедури што се применуваат кога фоторепортери известуваат од настани со висок ризик. Покрај прирачникот, колегите Роберт Атанасовски и Томислав Георгиев ги пренесоа своите лични искуства преку и ги објаснија условите за безбедно сликање.

Беше побарано ЗНМ да иницира средба со претставници на Министерството за внатрешни работи, каде ќе се разговара за обезбедување на нормални услови за непречена работа на фоторепортерите кога покриваат настани или протести, за која здружението се обврза да ја организира во првиот квартал од 2017 година.

- ✓ **Обука за вработените на здружението**

Во 2016 година вработените на Здружението учествуваа на повеќе обуки што се одржаа во и надвор од државата. Во Македонија, присуствуваа на пет еднодневни обуки од кои

три се одржаа во Скопје, една во Охрид и една во Маврово, додека пак надвор од Македонија на две, една во Софија а една во Брисел.

iii. Награди

- ✓ Најдоброто од Истокот – награда за најдобрите двајца новинари од источна Македонија. Добитници: Даниела Такева, Горан Левков 23.09.2016 во Веница.
- ✓ Награда на тема бегалскиот бран во 2015 година во Македонија. Добитници: Маја Златевска (1), Огнен Теофиловски (2), Ѓорѓи Личовски (3) 18.11.2016 во Скопје.

за 2016 вкупно ЗНМ има:
соопштенија за јавност: 42
прес конференции: 15

6 Финансирање

ЗНМ основните финансиски средства потребни за своето непрекинато работење би требало да ги обезбедува од членството во форма на двегодишна членарина во вредност од 600 денари и преку издавање на недвижност „Клуб на новинари“ кое е во сопственост на ЗНМ. Сепак, овие средства не се во целост доволни за развој на организацијата и реализирање на целите од „Стратешкиот план на ЗНМ 2016-2018“, за заштита и промоција на интересите на новинарите и на слободата на медиумите. Од таа причина, здружението во изминатата година беше вклучено во проектно партнерство со неколку донатори, тоа:

Цивика мобилитас

Здружението на новинари на Македонија од март 2015 година е корисник на институционален грант во рамките на Цивика мобилитас, програма за поддршка на граѓанското општество која започна да се спроведува во октомври 2014 година и ќе трае до септември 2018 година. Оваа програма придонесува кон реализација на „Стратешкиот план на ЗНМ 2016-2018“,

ЕУ национален проект

Здружението на новинарите на Македонија го лансираше проект „Мрежа на новинари за медиумските слободи во Македонија“, финансиран од ЕУ, во рамките на приоритетот на слободата на медиумите на Инструментот за претпристапна помош (ИПА).

Проектот има за цел да се развие мрежа на новинари на ЗНМ и да се подигне свеста за етичко известување, медиумската само-регулација и помогне за подобрување на националната пракса во согласност со принципите на ЕУ и стандардите на Совет на Европа. Создавање на поволен амбиент за слободни медиуми и подобрување на заштитата на новинарството е главната цел на овој проект. Преку зајакнување на

капацитетите на Здружението на новинари на Македонија и само-регулаторните тела имаме за цел да се зголеми ефикасноста и кредибилитетот во проценка на примери на непрофесионално и неетичко новинарство.

САД проект – Промоција на етика кај фоторепортерите

Овој проект има за цел директно да вклучи најмалку 20 професионални фоторепортери, кои се подготвени да ги надградат своите знаења во заеднички процес на know-how во соработка со експерти од САД. За таа цел беа организирани две работилници, тридневна во Охрид и едnodневна во Скопје, како и изложба на која беа наградени трите најуспешни фотографии за 2015 година на теме “Бегалскиот бран во Македонија”.

ЕУ Регионален проект – Регионална платформа на западен Балкан за застапување на слободата на медиумите и за заштита на новинарите

Во соработка помеѓу шест независни новинарски здруженија од западен Балкан, ЗНМ (Македонија) заедно со партнерските организации од Босна и Херцеговина, Хрватска, Косово, Црна Гора и Србија ќе се залагаат за застапување на стандардите на ЕУ за слободата на медиумите и медиумскиот плурализам. Специфична цел на овој проект е создавање на онлајн платформа „Систем за рано предупредување и превенција“ како механизам за заедничко лобирање за имплементација на стандардите на ЕУ во областа на медиумите и превенција на злоупотреба, преку градење на капацитетите, вмрежување и размена на знаења помеѓу шесте регионални здруженија на новинарите.